

SEÇİMİ KİM KAZANACAK?

Neredeyse daha düne kadar, iktidarın seçim kazanma şansı hiç yoktu! Zaten böyle bir şansının olduğunu görseydi, erken seçime giderdi. Ama iktidarın bu farkındalık ile içeride ve dışarıda yaptıklarıyla ve muhalefetin yapmadıkları, yapamadıkları ve doğru olmadığını değerlendirdiğim hamleleri ile Kasım 2022 itibarıyla iktidar açısından seçim kazanabilme şansı ufukta bile olsa doğmaya başlamıştır. Kasım 2022 itibarıyla diyorum, çünkü artık seçim sürecine girdiğimiz bu zaman diliminde her gün, her hafta ve her ay çok önemlidir ve seçim sonuçlarına radikal etki yapabilecek hamlelere ve gelişmelere gebe dir.

“Seçimi kim kazanacak?” değerlendirmesine geçmeden önce altını kalın çizgiyle çizerek ifade etmek gerekir ki; halen Türkiye’yi yöneten iktidar, birçok yorumcunun ifade ettiği gibi pragmatist değil, makyavelisttir. Makyavelizm’de vicdan, ahlaki ve etik değerler, iyi-kötü ayrımı yoktur. Hedefe ulaşmak için her yol mubahtır ve ne gerekiyorsa yapılmalıdır. Bunun içinde; başka insanların ve kitlelerin sırtına basmak, kural ve yasa tanımamak ve yalan söylemek de vardır. Pragmatizm ise faydacı ve akılcıdır. Tabii ki; aynı zamanda çıkarıcıdır. Ama içinde vicdani, ahlaki ve etik değerleri vardır ve iyi-kötü ayrımı yapar. Her makyavelist pragmatisttir ama her pragmatist makyavelist değildir.

AKP Hiçbir Siyasi Partiye Benzemez

İktidar seçimi mutlaka kazanmak istiyor. Tabii ki her siyasi parti seçimi kazanmak ister. Ama halen Türkiye’yi yöneten iktidarın seçimi mutlaka kazanmak istemesinin başat nedenleri şunlardır:

Hesap verebilir işler yapmadığından, hesap vermek zorunda kalmak istemiyor. Halbuki demokrasinin olmazsa olmaz kuralı hesap verebilirliktir.

Halen sürdürülen yağma düzenine devam edebilmek istiyor.

“Tek Adam” rejimini devam ettirerek ve toplumu dönüştürerek Cumhuriyeti yıkmak ve dini esaslara dayalı bir düzen kurmak istiyor. Bu konuda da epey mesafe kat etti.

İktidar, Türkiye’yi 20 yılı aşkın süredir yönetiyor. Bu süre sonunda geldiğimiz yer ise ekonomik iflas, yüksek enflasyon, milli paramızın pul olması, fakirleşme, işsizlik, iç barışın hassas hale gelmesi, Ortadoğu bataklığına saplanmış olmamız, itibarsızlık, ülkemize doluşan ve güvenlik sorunu haline gelen sığınmacılar, devlet kurumlarının istisnasız tahrip edilmesi, üniversitelerin bilim yuvası olmaktan çıkarılması ve nitelikli insanların yurt dışına göç ediyor olmasıdır. Bu durum ülkemiz açısından sürdürülebilir değildir ve bir numaralı güvenlik sorunumuzdur. Bu nedenle, iktidar seçimi asla kazanmamalıdır.

Başarı, Duygu ve Hamasetle Kazanılmaz

Seçim kazanmak; çok yönlü ve katmanlı bir mücadeledir. Mücadeleler ise akılla, bilgiyle, sezgiyle, karşı tarafa veya taraflara yönelik yapılan nesnel analizlerle kazanılır, duygularla, geçmişin koşullandırmalarıyla, bugüne kadar yaptıklarınızı tekrar ederek ve hamasetle değil!

Millet İttifakının doğru olduğunu ve büyütülmesi gerektiğini, iktidarın karşısında olan istisnasız tüm yasal siyasi partilerin, demokratik kitle örgütlerinin farklı seviyelerde de olsa ittifaka dahil edilmesi gerektiğini, hatta adının Demokrasi İttifakı olarak değiştirilmesinin düşünülebileceğini daha önce yazmıştım. Ama ittifak ısrarla büyütülmedi. Ayrıca; Millet İttifakı daha çok sağ yapıyor. Halbuki kitleleri harekete geçirebilmek için sol söylemlere ve politikalara ihtiyaç var. Dünyadaki gelişmeler de bunu gösteriyor.

Putin, Erdoğan'ın İktidarını "Yaşamsal" Görüyor

Bu seçimlerde, geçmişle kıyaslanmayacak kadar dış dinamiklerin etkisi olacak. Bunu yok sayar ve hesaba katmazsanız; hüsrana uğrarsınız. Rusya'nın Ukrayna'ya müdahalesi ile başlayan savaşın bölgesel ve küresel etkilerinin Türkiye'deki seçim sonuçları üzerinde çok etkili olacağını, bu nedenle savaşın başladığı 24 Şubat'ı milat kabul edip seçimin üzerindeki belirleyiciliğini azaltmak ve seçimi kaybetmemek için muhalefet olarak çok ciddi politika değişiklikleri yapılması gerektiğini zamanında bu köşede yazmıştım. Muhalefet tarafından Rusya'ya "Biz kazanırsak bugünkü Rusya-Ukrayna politikasının tam tersini yapacağız" izlenimi veya emaresi verilmemeliydi ama verildi. Bu yüzden Putin, Erdoğan iktidarının devamını yaşamsal olarak görüyor, destek veriyor. Seçimler yaklaştıkça bu desteğin gücü de artacaktır.

İktidar, makyavelist ve ilkesiz olsa da kendi iktidarını devam ettirebilmek adına doğru adımlar attı ve atmaya devam ediyor. Makyavelizm; zihniyete göre amaç araçları meşru kılar. HDP hamlesini de bu şekilde değerlendirin. Bu anlamda şeytanla işbirliği de yapılabilir, papaz elbisesi de giyilebilir. İktidarın ön ayak olduğu Karadeniz'deki Tahıl Koridoru Anlaşması; hem içeride hem de dışarıda itibar kazanabilmek açısından doğrudur. Rusların geçen ay bu anlaşmadan çekilmesi ve daha sonra Türkiye'nin girişimi ile tekrar tahıl sevkiyatına başlanması da iktidara puan kazandırdı. Rusya'nın önce çekilmesi, daha sonra dahil olması da iktidara desteği açısından danışıklı olabilir.

ABD Kimi Destekler?

“Rusya iktidarı desteklerse, Batı da bizi destekler” diyorsanız; yine yanlış hesap yapıyorsunuz demektir. Batı da kendi çıkarlarının peşinde, Türkiye’de Cumhuriyet tehlikeyeymiş, baskı ve zulüm altındaymış, insan hak ve özgürlükleri yok ediliyormuş; umurlarında bile olmaz. Zaten Batı’da belirleyici olan güç ABD. Ukrayna Savaşı ile bu daha çok su yüzüne çıktı, hatta Avrupa için; “Takke düştü, kel göründü” bile denebilir. Yani Avrupa’nın kendi çıkarları hilafına gelişmeleri tetiklediği halde, hiç değilse şimdilik, ABD’ye karşı çıkamayacağı görüldü.

Ukrayna Savaşı’nda 9’uncu ayı doldururken, şu ana kadar savaşın tek galibi her bakımdan ABD gibi görünüyor. ABD, savaşın bitmesini istemiyor. Bu savaşı sürdürerek Rusya’yı daha çok yıpratmak istiyor. Savaşın uzaması için Rusya’nın dayanması lazım. Türkiye, Rusya için nefes borusu olarak, Rusya’nın dayanmasına ve savaşın uzamasına neden oluyor. ABD de şimdilik Türkiye’nin Rusya için yaşam hattı olmasından çok şikayetçi değil. Bu hattı istediği zaman kesebileceğini veya kestirebileceğini düşünüyor.

ABD’nin Parlamenter Sistem Beklentisi Yok!

İktidar, Rusya’nın baskısına ve şartların mecbur etmesine rağmen Esad ile masaya oturmuyor ve anlaşmıyor. Çünkü ABD bunu istiyor. ABD, Türkiye’nin oyun kurucu olarak değil, oyun bozucu olarak Libya’da bulunmasından da memnun. ABD Strateji Komutanlığı Komutanı Amiral Charles A. Richard, geçtiğimiz günlerde yapılan sempozyumda; Rusya’nın Ukrayna’daki savaşının ABD açısından Çin ile uzun süreli bir çatışma için ısınma olduğunu, Çin ile ABD arasında çok uzun bir çatışmanın başlangıcını oluşturduğunu belirtti.

Diğer taraftan; ABD’nin Türkiye’de yeniden parlamenter sistem istediğine dair herhangi bir emare yok. Türkiye’de başkanlık sisteminin olması, ABD’nin çok öteden beri istediği bir şeydi. CIA Türkiye eski şefi Paul Bernard Henze, 2006’da Beyaz Saray’a sunduğu Türkiye raporunun bir bölümünde; “Türkiye’nin bu şekliyle, Amerikan politikalarının yanında olacağından emin olamayız. Ülkeyi kuranlar, denetim mekanizmasını çok sıkı tutmuşlar. Hükümeti ikna ettiğimizde Meclis, Meclis’i ikna ettiğimizde ordu, orduyu ikna ettiğimizde yargı karşımıza geçebiliyor. Eğer Amerika’nın çıkarı Türkiye’de bir federal devlet kurulması ise mutlaka ve öncelikle yargı, ordu, Meclis ve hükümeti tek elde toplayan başkanlık rejimine geçilmelidir. Bir kişiyi ikna etmek, birbirini denetleyen yapıyı ikna etmekten çok daha kolay olacaktır. Eğer o bir kişi Amerikan çıkarlarına yardım etmek konusunda tereddüt ederse, bir kişi üzerine kurulmuş yapıyı yıkmak, Amerika için sorun olmaz” diyordu.

Muhalefet bu küresel ve bölgesel resmi görerek hamleler yapmak, söylemler geliştirmek ve politikalar tespit etmek zorunda. Aksi kafayı kuma gömmek, nesnel gelişmelerden uzak politikalar ise hüsrana neden olur.

İktidar Neyin Peşinde?

İktidar, geçmiştekilere rahmet okutacak ölçüde dürüstlükten ve adil olmaktan uzak bir seçim gerçekleştirme peşinde. Bugüne kadar seçim ve sandık güvenliğini yok edecek birçok hamle yaptı, hatta yasalar bile çıkardı. Bu konuda halkı gerçeklerden uzaklaştıracak ve yalan bombardımanına maruz bırakacak işler de yaptı. Halk arasında bilinen adıyla “Sansür Yasası” da bunun içindi! Ama yeterince mücadele edilmedi. “Meclis çoğunluğumuz yok, nasıl olsa geçecekti” yaklaşımı hiç doğru değildi. Halk ve meydanlar harekete geçirilebilirdi. Bu anlamda daha enerji ve akıl dolu bir mücadeleye ihtiyaç var. Bugüne kadar yapılanlarla ve eski yöntemlerle başarılı olmak mümkün değil.

Hukuksuzlukla mücadele; istisnasız olarak hukuksuzluğa maruz kalan herkese sahip çıkarak ve kitleleri harekete geçirerek olur. Hukuku ve adaleti herkes için istemek gerekir. Hukuksuzlukla ve zulümle mücadele, omuz omuza yapılır. Görüşlerine katılmadığınız siyasi rakiplerin bile olsa hukuksuzluğa karşı duracaksınız ve mağdurlarına mazeret belirtmeden sahip çıkacaksınız. Ama nerede? Türkiye için yaşamsal derecede önemli olan Montrö Boğazlar Sözleşmesi’ne sahip çıkan Amirallere iktidar marifetiyle halkı korkutmak ve mağduriyet yaratmak amacıyla kurulan kumpasa bile sessiz kalındı. Kumpas devam ediyor ve buna hala sessiz kalınıyor.

Başörtüsü Hamlesi Yanlıştı!

ABD’ye gidiyorsanız ABD Başkanı Biden ile, İngiltere’ye gidiyorsanız İngiltere Başbakanı Rishi Sunak ile görüşeceksiniz. Yoksa gitmeyeceksiniz. Türkiye’nin yönetimine talipseniz; bu liderlerle görüşmeyi istemek en tabii hakkınız. Sadece bunlar da değil. Rusya Devlet Başkanı Putin, Yunanistan Başbakanı Miçotakis ile de görüşeceksiniz. Ziyaret ettiğiniz ülkelerdeki randevu talepleriniz ve diğer faaliyetlerin koordinasyonu için Büyükelçilikleri kullanmalısınız. Bunlar iktidarın değil, Türkiye Cumhuriyetinin Büyükelçilikleridir. Gereğini yapmaz ve yandaşlık yaparlarsa afişe etmek de demokrasinin doğası gereğidir. Biz bunları “muhalafete muhalafet” olsun diye değil, seçimi muhalafetin kazanması için testi kırılmadan yol göstermek adına söylüyoruz. “Hayır, siz ne anlarsınız, biz doğruları yaptık ve yapmaya devam ediyoruz” diyorsanız, yanlış yapıyorsunuz deriz. Macaristan ve Brezilya seçimlerinden ders çıkarılmalı. Özellikle Brezilya’ya heyet gönderilmeli ve ilk elden başarıya götüren deneyimler öğrenilmelidir.

Başörtüsü çıkışı da yanlıştı. Belli ki nasıl bir karşı hamle ile karşılaşılabilceği, fayda-mahzur analizi ve iktidarın makyavelist zihniyeti yeterince doğru değerlendirilmemişti. Sonrasında İyi Parti Genel Başkanı Meral Akşener’in yaptığı açıklamalara bakılırsa konunun Millet İttifakı içinde de koordine edilmediği gözüküyor.

İsimler Üzerinden Değil, İlkeler ve Program Üzerinden Gidilmeli

İktidarın karşısına aday çıkarırken isimler üzerinden değil; ilkeler, değerler ve uygulanacak program üzerinden gitmek lazım. Yolsuzluklarla hesaplaşmak, sosyal devleti eğitim ve sağlık başta olmak üzere yeniden inşa etmek, stratejik kurumları kamulaştırmak, üniversite reformu yapmak, tarımda ve sanayide üretimi arttırmak, asker, polis, yargı ve Merkez Bankası öncelikli olmak üzere tahrip edilen kurumları nasıl iyileştireceğini ortaya koymak gereklidir. Halka dayanmaya ve halkçı politikalara ihtiyaç var. Atatürk önderliğinde yapılan Aydınlanma Devrimlerini savunurken de utangaç olmamak ve kararlı duruş göstermek gerekir.

Sonuç olarak; bugüne kadar yaptıklarınızı yaparak başarı gelmez, gelmeyecek. Bugüne kadar yapmadıklarınızı yapmalısınız, yapmak zorundasınız. Yapamıyorsanız; yapabilecekleri, enerjisi ve cesareti olanları bu mücadelenin içine katmalısınız ve ön saflarda yer vermelisiniz. Kartacalı komutan ve devlet adamı Hannibal'ın çok soğuk bir kış mevsiminde, emrindeki 90.000 kişilik ordusu ve binlerce fülle Alp Dağları'nın geçit vermez sarp yamaçlarına vardığında umutsuzluğa kapılan komutanlarına, subaylarına ve askerlerine "Ya yeni bir yol bulacağız, ya yeni bir yol yapacağız" sözleri; bugün Cumhuriyetten, demokrasiden ve Atatürk'ten yana olanlar için de geçerlidir.

Türker Ertürk